

Campagnevoorbeeld: de Verkeersslang

Utrecht, 18 januari 2010

1 Inleiding

In deze notitie is een korte beschrijving gegeven van de campagne de Verkeersslang. Aan het eind van dit document vindt u [de brochure](#) en een link naar de website van de Verkeersslang.

1.1 Omschrijving

Om het autoverkeer rond scholen terug te dringen heeft DTV Consultants in Nederland het spel met de Verkeersslang geïntroduceerd. De kinderen moeten gedurende één lesweek zoveel mogelijk met de fiets, te voet of met het openbaar vervoer naar school komen. Hiermee verdienen zij een sticker. Deze stickers worden dagelijks verzameld en op een spandoek van de Verkeersslang. Als de Verkeersslang aan het einde van de week vol is, verdienen de kinderen een prijs.

1.2 Wanneer

De Verkeersslang wordt sinds 2003 ingezet en de scholen kunnen gedurende het hele schooljaar deelnemen.

1.3 Betrokken partijen

- Gemeente
- Politie
- Veilig Verkeer Nederland
- Verkeersouders
- Leerkrachten van scholen
- Leerlingen van scholen

1.4 Doel(en)

Het doel van de Verkeersslang is dat ouders, kinderen en leerkrachten op een bewuste manier naar school komen en oog hebben voor de verkeersveiligheid in de directe schoolomgeving, maar ook aandacht hebben voor het milieu en de gezondheid.

1.5 Doelgroep(en)

Kinderen en hun ouders (indirect ook de leerkrachten).

1.6 Campagnemateriaal

- Informatiebijeenkomst (optioneel)
- Verkeersveiligheidsschouw (optioneel)
- Eindrapportage (optioneel)
- Verkeersslangbox (voor inhoud zie hieronder)
 - Spandoek
 - Kaartjes
 - Stickers
 - Posters
 - Draaiboek
 - Informatie voor de ouders
 - Groepenformulieren vervoerwijze
 - Schoolformulieren vervoerwijze
- Campagneorganisatie website: www.verkeersslang.nl.
- [Voorbeeld van de brochure van de verkeersslang](#).

1.7 Personele inzet

Dit is afhankelijk van de aandacht die de school aan de themawEEK wil besteden. De school kan alleen het spel spelen en met de leerlingen praten over het belang van het lopen en fietsen naar school, dit kost ongeveer een kwartier per dag. DTV Consultants draagt ideeën aan voor extra activiteiten in de themawEEK, omdat het effect van de Verkeersslang het grootst is als de school er meer aandacht aan besteed dan alleen het spelen van het spel.

1.8 Kosten

Dit is afhankelijk van het type Verkeersslang waarvoor wordt gekozen, men kan kiezen voor een versie 'light', 'service' of 'totaal'. In de brochure van de Verkeersslang is hierover meer informatie te vinden.

1.9 Effecten

In Nederland hebben inmiddels meer dan 500 scholen in 64 gemeenten deelgenomen aan de Verkeersslang. Dat zijn ruim 125.000 kinderen. De gemiddelde scores zijn: voorafgaand aan de campagne de verkeersslang 76%, tijdens de verkeersslang 89% en na de verkeersslang 84 % verkeersveilige en milieuvriendelijke verplaatsingen.

Op een aantal scholen hebben meerdere nametingen plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat na een half jaar de score nog gelijk is aan de eerste nameting (vijf weken na de themawEEK). Anderhalf jaar na de themawEEK is de score nog steeds 6% hoger dan voor de inzet van de Verkeersslang. Dus na anderhalf jaar zijn effecten van de Verkeersslang nog zichtbaar.

De Verkeerssling[®]

Een succesvol
verkeersspel
voor basisscholen

De Verkeerssling[®]

Veel kinderen gaan in Nederland lopend of fietsend naar school. Toch is er een aanzienlijk aantal ouders dat hun kinderen met de auto naar school brengt. Hierdoor ontstaan onveilige situaties, parkeerproblemen en milieuoverlast. Draaiende motoren, dubbel geparkeerde voertuigen en gevaarlijke situaties; de problemen bij de schoolpoort zijn voor iedereen waarneembaar. Bij basisscholen is vaak weinig parkeerruimte en rond het begin en einde van de schooldag is het vaak een enorme drukte. Ondanks dat veel ouders met hun kinderen in de buurt van de basisschool wonen wordt, om uiteenlopende redenen, toch vaak de auto als vervoerswijze gekozen. Dat kan anders...

Samenvatting van de Verkeerssling

De Verkeerssling vermindert het aantal autoverplaatsingen bij de basisschool. Door de Verkeerssling worden ouders zich ervan bewust dat ze voor het schoolverkeer een andere vervoerswijze dan de auto kunnen kiezen. Kinderen die lopend of fietsend naar school komen worden een lesweek lang beloond met een sticker. Die stickers worden op een spandoek met de Verkeerssling geplakt. Scholen gaan, met de Verkeerssling als kapstok, een hele lesweek met de vele aspecten van het thema verkeer aan de slag. Samenwerking is bij het project Verkeerssling één van de bepalende succesfactoren, want vele partijen zijn bij de uitvoering betrokken. Kinderen gaan uiteindelijk door dit project meer bewegen omdat zij meer lopen en fietsen naar school. Dat is niet alleen goed voor de verkeersveiligheid, maar ook veel gezonder. Tevens verbetert de luchtkwaliteit door reductie van de autoritten. De Verkeerssling is een prima basis voor een gedegen samenwerking en een zichtbaar resultaat.

Verkeersveiligheid, milieu en gezondheid

Met de Verkeersslang worden de ouders bewust gemaakt dat ze voor het schoolverkeer een andere vervoerswijze kunnen kiezen. De Verkeersslang vermindert het aantal autoverplaatsingen van en naar school en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de verbetering van de verkeersveiligheid en het verminderen van de CO₂- uitstoot. Veel kinderen gaan lopend of fietsend naar school. Dit is niet alleen veilig en gezond, maar ook goed voor het milieu.

Wist u dat...

- 1 ...als een kind iedere dag naar school loopt of fietst, hij/zij dagelijks een praktische verkeersles heeft? Daardoor is hij/zij vaardiger in het verkeer, en daardoor verbetert de verkeersveiligheid.
- 2 ...jonge kinderen niet over de auto's heen kunnen kijken? Door de opkomst van de SUV is ook het zicht voor de oudere kinderen beperkter.
- 3 ...door fit te blijven je je echte leeftijd met 6,4 jaar verlaagt?
- 4 ...tegenwoordig 12 procent van de kinderen te dik is?
- 5 ...als je per dag 3000 stappen meer zet dan normaal, de gezondheid verbetert? De ideale situatie is 10.000 stappen per dag.
- 6 ...door bewegen er beter wordt geleerd, gedacht en gepresteerd?
- 7 ...als je 500 meter van school woont, je wekelijks 18 kilometer loopt en jaarlijks 720 kilometer?
- 8 ...de korte ritten het meest vervuilend zijn voor het milieu, zeker als de motor nog koud is?
- 9 ...als je 1 kilometer van school woont, je jaarlijks 1440 kilometer aflegt? De CO₂-uitstoot van een auto is dan 0,3 ton.
- 10 ...om deze CO₂-uitstoot te compenseren een jaar lang 14 bomen moeten groeien?

Hoe werkt het?

Het spel wordt een hele lesweek gespeeld en wordt ondersteund met een draaiboek, lesmateriaal en de website www.verkeersslang.nl. Op elke school kan men zo op eigen wijze een themaweek verkeer vormgeven. De kinderen moeten gedurende de week zoveel mogelijk lopend, fietsend, carpoolend of met het openbaar vervoer naar school komen. Met deze verkeersveilige en milieuvriendelijke verplaatsingen verdienen de kinderen stickers en deze worden verzameld op het grote spandoek van de Verkeersslang. Als de kinderen aan het einde van de week voldoende stickers hebben verzameld, krijgen zij van de school een beloning. Via DTV Consultants kan de school een verkeersveiligheidsshow met een clown regelen.

Resultaten

In Nederland hebben inmiddels meer dan 300 scholen in 27 gemeenten deelgenomen aan de Verkeersslang. Dat zijn ruim 60.000 kinderen. De Verkeersslang geeft een goed overzicht van de vervoerswijze van de kinderen, want voor, tijdens en na de themawEEK wordt een week lang gemeten hoe de kinderen naar school komen.

Tijdens de themawEEK stijgt het aantal verkeersveilige en milieuvriendelijke verplaatsingen flink en uit de nameting blijkt dat het effect van de themawEEK behouden blijft. In onderstaande tabel vindt u de gemiddelde score van ruim 300 scholen die hebben deelgenomen aan de Verkeersslang. Op 13 scholen hebben meerdere nametingen plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat na een half jaar de score nog gelijk is aan de eerste nameting na vijf weken na de themawEEK. Anderhalf jaar na de themawEEK is de score nog steeds 6% hoger dan voor de inzet van de Verkeersslang. Dus zelfs na anderhalf jaar zijn effecten van de Verkeersslang nog zichtbaar.

Ouders over de Verkeersslang

"De Verkeersslang doorbreekt de gewoonte om met de auto naar school te gaan."

"De Verkeersslang is een uitstekend initiatief."

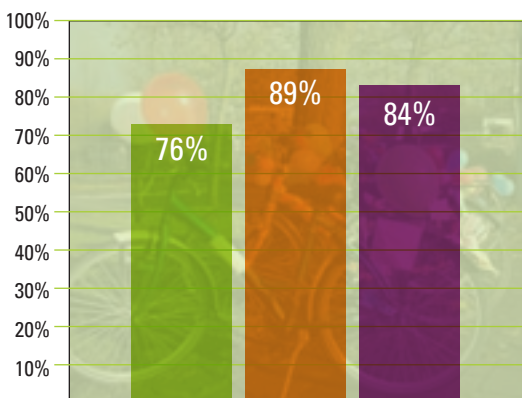
"Tijdens de Verkeersslang waren de straten autovrij."

"Enthousiasme van iedereen om de auto te laten staan."

"Minder mensen met de auto = veiliger."

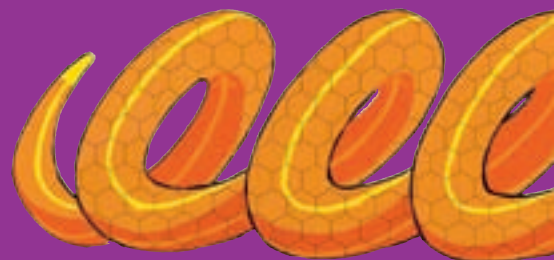
"Door de Verkeersslang denk je veel bewuster na over het vervoer naar school en pak je minder makkelijk de auto."

Gemiddeld resultaat Nederland

Percentage verkeersveilige en milieuvriendelijke verplaatsingen

- voor de Verkeersslang
- tijdens de Verkeersslang
- na de Verkeersslang

Ervaringen van ouders

Ouders zijn zeer te spreken over de Verkeersslang. In een enquête die DTV Consultants onder de ouders heeft uitgevoerd, geeft 91% aan dat hun kinderen door middel van het project op de juiste manier worden gestimuleerd om lopend en fietsend naar school te gaan. Een aanzienlijk deel van de ouders vindt dat de schoolomgeving veiliger is geworden. Er wordt bewuster nagedacht over welk vervoermiddel men gebruikt voor de school-thuis route, door het spelen van de Verkeersslang. Veel van de geënquêteerde ouders geven aan, dat zij graag meer bij de Verkeersslang betrokken willen worden, bijvoorbeeld door mee te werken aan activiteiten in de themawEEK. Kortom, de ouders vinden de Verkeersslang een goed initiatief en vinden dat het project elk jaar op school moet terugkeren.

Dit kan anders!

Ouders over de Verkeersslang

"Door de vele rijdende en parkerende auto's is het heel onoverzichtelijk rond de school. Hoe minder kinderen met de auto gebracht worden, hoe beter."

"Dat er door de Verkeersslang ook werkelijk iets veranderd is."

"Door de Verkeersslang willen mijn kinderen alleen nog maar naar school lopen."

"De Verkeersslang is een goed initiatief. Verkeersveiligheid en fietsgebruik kan niet vaak genoeg worden gestimuleerd."

"De Verkeersslang is een leuke manier om aandacht te besteden aan verkeer, gezondheid en milieu."

10 redenen om mee te doen

- 1 Verkeersveiligheid**
De Verkeerssling zorgt voor een veiligere schoolomgeving.
- 2 Luchtkwaliteit en CO₂-reductie**
De Verkeerssling zorgt voor een schonere schoolomgeving! Minder korte autoritten en draaiende motoren zorgen voor minder uitstoot van vuile stoffen (zoals fijnstof en CO₂).
- 3 Gezondheid**
De kinderen (en ouders) bewegen meer!
- 4 Bewustwording**
Ouders en kinderen worden bewust van de vervoerwijze naar school!
- 5 Educatie**
Iedere keer dat een kind lopend of fietsend naar school komt is een praktische verkeersles!
- 6 Positieve benadering**
Iedereen is op een positieve manier bezig met verkeersveiligheid!
- 7 Communicatie**
Direct contact tussen de school, de gemeente en de politie over de schoolomgeving!
- 8 Succes verzekerd**
Met de Verkeerssling is succes "verzekerd". Honderden scholen hebben reeds laten zien dat het project zorgt voor minder autoverplaatsingen naar school. Zelfs maanden na het spelen van de Verkeerssling blijft dit resultaat nog zichtbaar.
- 9 Tijdsbeslag**
Het spel kost uw school weinig tijd. U kunt het spel al spelen vanaf 10 minuten per dag! De invulling van de themaweek is eenvoudig, omdat u een draaiboek ontvangt met activiteiten en lesideeën. U bepaalt zelf welke activiteiten en lesideeën u gebruikt.
- 10 Rapportage**
In de directe schoolomgeving vindt een inventarisatie van de verkeerssituatie plaats. Deze inventarisatie wordt samen met de resultaten van het project opgenomen in een rapportage voor de gemeente en de school.

Voordelen van de Verkeerssling

De kracht van het project wordt gevormd door vijf, niet van elkaar los te koppelen, factoren:

De benadering via positieve emoties.

Positieve emoties bij de kinderen worden doorvertaald naar positieve emoties bij de ouders. Positieve emoties zorgen voor een positieve houding en een daaraan gekoppeld positief gedrag.

De samenwerking tussen betrokken partijen.

Binnen de Verkeerssling wordt sterk samengewerkt tussen diverse partijen. Het succes is mede te danken aan de inbreng van de scholen, de kinderen en hun (verkeers)ouders, de gemeente en de politie in de vorm van bezoeken aan de scholen, voorlichting en ondersteuning. Ook belangorganisaties, zoals VVN en de GGD worden regelmatig betrokken bij de Verkeerssling.

De laagdrempelige en tailormade benadering.

De Verkeerssling is in Nederland en België al een beproefd concept. DTV Consultants heeft het product uit België aangepast en geschikt gemaakt voor Nederland. Dit is gedaan door hest spel te verweven in een themaweek verkeer en het uit te breiden met leermiddelen en didactische en pedagogische elementen. Hierdoor is het voor scholen eenvoudig om een themaweek verkeer te organiseren met de Verkeerssling als kapstok.

Voorzichtige gedragsverandering.

Veel acties rond verkeersveiligheid hebben een zeer tijdelijk karakter, een dag of een middag zorgen dan in de beleving van de ouders voornamelijk voor extra regellast en rompslomp. Doordat de actie een week duurt, ervaren ouders dat lopen of fietsen helemaal niet meer tijd hoeft te kosten dan normaal, dat het zeker niet veel meer regellast met zich mee brengt en een kort fietsritje of een wandelingetje best prettig is.

Voor 4 tot 12 jarigen.

De Verkeerssling wordt, in tegenstelling tot veel andere acties, op de hele school ingezet, dus van groep 1 tot en met groep 8. Het bruist dus van de verkeersveiligheid op school, omdat de hele school 'samen' werkt aan verkeersveiligheid.

Maatwerk

	De Verkeersslang		
	Light	Service	Totaal
Verkeersslangbox	•	•	•
Informatiebijeenkomst		•	•
Verkeersveiligheidsschouw			•
Rapportage			•

U kunt de Verkeersslang op drie verschillende manieren inzetten. Het spel blijft bij alle varianten identiek, alleen de inzet van DTV Consultants varieert, waardoor de kosten variëren.

De Verkeersslang Light is uitermate geschikt voor een school die zelfstandig het project op wil pakken. Uit ervaring blijkt dat scholen een druk programma hebben, waardoor het verdiepen in het project er vaak bij in schiet. Door de informatiebijeenkomst wordt het project meteen enthousiast opgepikt. De invulling voor de themawEEK start hier.

De Verkeersslang Service is hierdoor voor het gros van de scholen zeer geschikt. Indien de gemeente het project oppakt is **de Verkeersslang Totaal** een goede optie. De gemeente krijgt van alle scholen een rapportage met daarin een overzicht van de directe schoolomgeving.

Verkeersslangbox

De Verkeersslangbox bevat een draaiboek en materialen voor de inzet van een succesvolle themawEEK. In het draaiboek staat duidelijk de werkwijze van het spel uiteengezet. Tevens bevat het draaiboek veel activiteiten en lesideeën, voor de onderbouw, middenbouw en bovenbouw. Met behulp van het draaiboek kan de school zelfstandig het project voorbereiden en op eigen wijze de verkeersweek vormgeven. Het draaiboek en de materialen zijn de basis voor een geslaagde themawEEK.

Informatiebijeenkomst

Om uw school zo goed mogelijk te begeleiden verzorgt DTV Consultants een informatiebijeenkomst. Tijdens de informatiebijeenkomst wordt een presentatie gehouden over de Verkeersslang. Tevens wordt duidelijk aangegeven wat de school van DTV Consultants kan verwachten en wat er van de school wordt verwacht. De presentatie is voor de scholen een inspiratiebron voor een succesvolle themawEEK.

Verkeersveiligheidsschouw

Het spel van de Verkeersslang richt zich op de gedragsverandering van de leerlingen en de ouders, maar bij de Verkeersslang Totaal is ook aandacht voor fysieke maatregelen.

Een verkeerskundige van DTV Consultants zal de directe schoolomgeving schouwen. Op basis van een checklist van de ideale schoolomgeving wordt de schoolomgeving beoordeeld. De resultaten van de schouw worden gepresenteerd in een rapportage.

Rapportage

De school en de gemeente ontvangen beide een rapportage van de school. De rapportage bevat de resultaten van metingen en de verkeersveiligheidsschouw. De rapportage geeft inzicht in de resultaten van het project op de school en kan worden gebruikt om de verkeerssituatie rondom de basisschool verkeersveiliger te maken en te houden.

Subsidie

Voor de inzet van de Verkeersslang zijn subsidiegelden beschikbaar bij het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid van uw provincie.

De Verkeerssling[®]

*De Verkeerssling is een
initiatief van DTV Consultants
in samenwerking met Mobiel 21.*

 DTV Consultants

Teteringsedijk 3, 4817 MA Breda
Postbus 3559, 4800 DN Breda
telefoon (076) 513 66 00
telefax (076) 513 66 06
e-mail info@dtvconsultants.nl
internet www.dtvconsultants.nl